

Куредка Ніна Миколаївна
к. е. н., доцент, завідувач кафедри
природничо-наукових дисциплін,
Гіряк Євген Іванович
викладач,
Хортицька національна академія
Запорізької обласної ради, м. Запоріжжя

ЗАВДАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ У СФЕРІ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Theses analyze the positions of higher education institutions of Ukraine in the world educational space, statistics and motivation of interstate migration processes of Ukrainian students. The tasks of management of higher education institutions of Ukraine in the conditions of globalization are defined.

Сучасний розвиток соціально-економічних процесів країн світу характеризується значною динамікою взаємозв'язків та взаємовпливів, що характерно окремим галузям національних економік і в тому числі галузі освіти. Сучасний попит на освіту, зокрема на вищу, зумовлений тим, що висококваліфіковані кадри мають можливість до професійного та кар'єрного зростання, соціального статусу, отримувати більш високу оплату праці, що дає можливість до більш повної реалізації особистості.

Згідно з даними інформаційного ресурсу «Освіта.уа» перші п'ять місць в консолідованому рейтингу вищих навчальних закладів регіонів України станом на 2019 рік зайняли: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київський політехнічний інститут Ігоря Сікорського, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Львівський національний університет імені Івана Франка, національний медичний університет імені О. О. Богомольця, відзначимо й 5 українських вишів у світовому рейтингу університетів: Національний університет «Львівська політехніка», Львівський національний університет імені Івана Франка, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Сумський державний університет, Київський національний університет імені Тараса Шевченка [2].

Інтеграція України в світовий простір створила умови для можливостей оцінки конкурентних переваг і доступу до освітянських послуг зарубіжних країн. Світовий рейтинг університетів Times Higher Education 2020 включає майже 1400 університетів в 92 країнах, що є найбільшим і різноманітнішим рейтингом університетів на сьогоднішній день. Згідно з ним конкурентними лідерами в світовому просторі освітянських послуг в сучасних умовах є виші Великої Британії та США [3].

Сучасний розвиток соціально-економічних процесів країн світу характеризується значною динамікою взаємовпливу галузей не тільки у національній економіці, а й у світовій. Міждержавні інтеграційні процеси проявляються і в міграції студентів. На вибір вишу майбутніми студентами у країні чи закордоном впливає можливість подальшого успішного працевлаштування, яку часто пов'язують з рівнем та умовами праці, стабільністю умов проживання. Водночас суттєвий вплив здійснюють роботодавці на вибір студентами майбутніх спеціальностей та програм навчання через вимоги до компетентностей фахівців. Якщо раніше спеціалісти з вищою освітою на зарубіжних ринках праці повинні були підтверджувати свій диплом, стикаючись з проблемами адаптації мови, культури, побуту, то сьогодні молоді люди орієнтуються на варіант ранньої адаптації на зарубіжних ринках праці і виїжджаючи за кордон для навчання, молоді люди завчасно освоюють мову країни-реципієнта, а в процесі навчання реалізується їх адаптація в соціально-економічний простір. Така ситуація створює сприятливі умови щодо ефективної інтеграції спеціалістів у зарубіжні ринки праці.

За кордоном навчаються майже 70 тис. українських студентів. З 2009 до 2016 року їх кількість зросла на 186%. За даними Інституту суспільних відносин (ISP) лише 7% українців, які навчаються за межами країни, планують повернутися назад. 30% осіб після закінчення навчання планують їхати в інші країни Євросоюзу [4]. Умовам зарахування молоді у зарубіжні навчальні заклади та умовам успішного освоєння ними навчальних програм можуть відповідати ті з них, котрі мають високий рівень довузівської підготовки, цілеспрямовані та самоорганізовані. Таким чином, виші країн-реципієнтів отримують здебільшого кращих студентів, що є запорукою ефективності навчання іноземних студентів, і тим самим отримують додаткові прояви їх конкурентоспроможності.

Завданнями менеджменту вишів України в умовах міграційної активності студентів є підвищення їх конкурентоспроможності і співпраця з реальним сектором економіки, який відповідно до своїх інтересів та перспектив розвитку може впливати на зміст навчальних програм, залучати студентів до рішення конкретних завдань бізнесу, а в подальшому їх працевлаштуванню. З метою модернізації та розширення матеріально-технічної бази, стимулювання якісної діяльності викладачів та спеціалістів з реальних секторів економіки доцільно об'єднання вишів, можливо у формі транснаціональних кампаній, що дасть можливість вітчизняній освіті залучити найкращий науковий, методичний та педагогічний потенціал, забезпечити результативну діяльність науково-дослідницьких підрозділів.

Список використаних джерел:

1. Консолідований рейтинг вишів України 2019 року. URL: <http://osvita.ua/vnz/rating/51741/>.
2. 6 українських вишів у світовому рейтингу університетів. СПИСОК. URL: <http://lifepravda.com.ua/society/2019/09/12/238199/>.
3. World University Rankings 2020. URL: http://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2020/world-ranking#!/page/0/length/25/sort_by/rank/sort_order/asc/cols/stats.
4. Скільки українських студентів навчаються за кордоном. URL: http://gazeta.ua/articles/edu-and-science/_skilki-ukrayinskih-studentiv-navchayutsya-za-kordonom/844224.